

महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास
महामंडळामार्फत धान साठवणुकीसाठी
सार्वजनिक खाजगी सहभागातून (PPP)
गोदामे भाडे तत्वावर उपलब्ध करून
घेण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: आविम-१०१६/ प्र.क्र.११/का.३

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई ३२

दिनांक : १८ मार्च, २०१७

- संदर्भ :** १) महाव्यवस्थापक (विपणन), महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ
यांचे क्र.आविम/विपणन/PPP गोदाम बांधकाम/३९३२/१६, दिनांक १८ जानेवारी, २०१६
रोजीचे पत्र
- २) मा.मंत्री, आदिवासी विकास यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ९ डिसेंबर, २०१५ रोजी
झालेल्या बैठकीचे कार्यवृत्त
- ३) मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १८ डिसेंबर, २०१५ रोजी झालेल्या
बैठकीचे कार्यवृत्त
- ४) मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक २ मार्च, २०१६ रोजी झालेल्या बैठकीचे
कार्यवृत्त
- ५) मा.मुख्य सचिव कार्यालय, सामान्य प्रशासन विभाग दिनांक ६ मार्च, २०१७ रोजीचे कार्यवृत्त

प्रस्तावना :

महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ मर्यादित, नाशिक यांच्याकडून केंद्र शासनाच्या आधारभूत किंमत खरेदी योजनेतर्गत तसेच राज्य शासनाच्या एकाधिकार खरेदी योजनेतर्गत धान तसेच इतर धान्याची खरेदी करण्यात येते. आदिवासी विकास महामंडळाकडून आधारभूत किंमत खरेदी योजनेतर्गत दरवर्षी अंदाजे १२ लक्ष क्विंटल धान खरेदी करण्यात येतो. परंतु, धानाची भरडाई वेळेत न झाल्यास सदर धानाची साठवणूक महामंडळाच्या गोदामात, इतर शासकीय गोदामे, खाजगी गोदामे व आदिवासी कार्यकारी सहकारी संस्थांच्या गोदामात करण्यात येते. परंतु, या सर्व गोदामांची साठवणूक क्षमता मर्यादित असल्याने मोठ्या प्रमाणावर धान नाईलाजास्तव उघडयावर ठेवावा लागतो. त्यामुळे धानाची नासाडी होऊन आर्थिक नुकसान होत असते. आदिवासी विकास महामंडळास क्षमतेनुसार गोदामे बांधावयाची झाल्यास त्यासाठी अधिक निधी लागणार आहे. त्याशिवाय या सर्व गोदामांची देखभाल व व्यवस्थापन इत्यादीसाठी मोठ्या प्रमाणावर खर्च करावा लागणार आहे.

२. त्यानुषंगाने आदिवासी विकास महामंडळासाठी सार्वजनिक खाजगी सहभाग (PPP Model) तत्वावर गोदामे भाडे तत्वावर उपलब्ध करून घेण्यासंदर्भात मा.मंत्री, आदिवासी विकास यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक ९ डिसेंबर, २०१५ रोजी नागपूर येथे झालेल्या बैठकीमध्ये निर्णय घेण्यात आला. तसेच मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १८ डिसेंबर, २०१५ रोजी विधानभवन, नागपूर येथे झालेल्या “गडचिरोली जिल्ह्याच्या आढावा बैठकीमध्ये” खाजगी संस्थांच्या सहभागाने गोदामांचे बांधकाम करण्यात यावे, असे निर्देश दिले आहेत. त्यानुषंगाने आदिवासी विकास महामंडळाने सल्लागाराकडून याबाबतचा प्रस्ताव तयार करून घेतला असून स्वारस्याची अभिव्यक्तीचे (Expression of Interest) प्रारूप तयार करण्यात आले आहे. या विषयाबाबत दिनांक २ मार्च, २०१६ रोजी मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या बैठकीत आदिवासी विकास महामंडळामार्फत सार्वजनिक खाजगी सहभागातून (PPP) गोदामे भाडे तत्वावर उपलब्ध करण्यासाठीचा प्रस्ताव मंत्रिमंडळाच्या मान्यतेसाठी सादर करण्याचा

निर्णय घेण्यात आला. आदिवासी विकास महामंडळामार्फत धान साठवणुकीसाठी सार्वजनिक खाजगी सहभागातून (PPP) गोदामे भाडे तत्वावर उपलब्ध करून घेण्याच्या प्रस्तावास दिनांक ३ मार्च, २०१७ रोजी मा.मंत्रिमंडळाने मान्यता दिलेली आहे.

३. त्यानुषंगाने आदिवासी विकास महामंडळाने सार्वजनिक खाजगी सहभाग तत्वावर (PPP Model) आवश्यक गोदामे भाडे तत्वावर उपलब्ध करून घेण्यासाठी मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळास सार्वजनिक खाजगी सहभागाने (PPP) गोदामे भाडे तत्वावर उपलब्ध करण्यासाठी संभाव्य व्यक्ती/संस्थांकडून स्वारस्याची अभिव्यक्ती (Expression of Interest) मागविण्यास व त्यापुढील प्रक्रिया करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

२. आदिवासी विकास महामंडळाने साठवणूक क्षमता वाढविणे आवश्यक असलेली ठिकाणे स्थळ पहाणी करून निश्चित केलेली आहेत. त्यानुसार खालीलप्रमाणे जिल्हानिहाय गोदामे भाडे तत्वावर उपलब्ध करून घेण्यास मान्यता देण्यात येत आहे :-

अ.क्र.	जिल्हा	गोदामांची संख्या	क्षमता (क्विंटल)
१	गडचिरोली	२२	२.२५ लक्ष
२	गोंदिया	२१	२.१५ लक्ष
३	नागपूर	०१	०.१० लक्ष
४	पालघर	०२	०.२० लक्ष
५	ठाणे	०३	०.३० लक्ष
एकूण		४९	५.०० लक्ष

३. वरीलप्रमाणे गोदामे भाडे तत्वावर उपलब्ध करून घेण्यासाठी आदिवासी विकास महामंडळाने तयार केलेल्या स्वारस्याची अभिव्यक्तीमध्ये (Expression of Interest) खालील बाबींचा समावेश राहील:-

- १) खाजगी व्यक्ती/संस्था यांच्याकडून गडचिरोली, गोंदिया, नागपूर, पालघर व ठाणे या जिल्ह्यांमध्ये तयार गोदामे घेणे किंवा जागा उपलब्ध करून विहित केलेल्या निकषाप्रमाणे तयार केलेली गोदामे भाडे तत्वावर उपलब्ध करून घेण्याचा पर्याय राहील.
- २) सदर गोदामे ही शास्त्रोक्त व नाविन्यपूर्ण पद्धतीने तयार केलेली असावीत.
- ३) गोदामांची देखभाल व व्यवस्थापनाची जबाबदारी गोदामे भाडे तत्वावर उपलब्ध करून देणा-या संबंधित व्यक्ती वा संस्थेची राहील. सदर गोदामे महामंडळाकडून १० वर्षांसाठी भाडे तत्वावर घेण्यात येतील व आवश्यकतेनुसार पुढे त्याचा कालावधी वाढविता येईल.
- ४) गोदाम बांधकामाच्या प्रक्रियेमध्ये खाजगी व्यक्ती, आदिवासी कार्यकारी सहकारी संस्था, सहकारी संस्था, कंपनी, संयुक्त उपक्रम इत्यादी भाग घेऊ शकतील.
- ५) महामंडळास साठवणूक क्षमता आवश्यक असलेल्या निहित परिसरात जागेची उपलब्धता तसेच आर्थिकदृष्ट्या अर्हता प्राप्त असलेल्या संभाव्य व्यक्ती व संस्था यासाठी पात्र ठरतील.
- ६) सदर प्रक्रियेमध्ये आदिवासी व्यक्ती, आदिवासी सहकारी कार्यकारी संस्था, आदिवासी संस्था यांना प्राधान्य देण्यात यावे.

४. स्वारस्याची अभिव्यक्तीद्वारे (Expression of Interest) पात्र व्यक्ती व संस्थांकडून प्राप्त होणारे प्रस्ताव तपासण्यासाठी वर नमूद ५ जिल्ह्यांसाठी जिल्हास्तरीय मुल्यमापन समिती स्थापन करण्यात येत आहे. या समितीची रचना खालीलप्रमाणे राहील :-

१) व्यवस्थापकीय संचालक, आदिवासी विकास महामंडळ	..	अध्यक्ष
२) संबंधित जिल्हाधिकारी	..	सदस्य
३) संबंधित प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	..	सदस्य
४) प्रादेशिक व्यवस्थापक, आदिवासी विकास महामंडळ	..	सदस्य सचिव

५. वरीलप्रमाणे समितीने तपासणी करून स्वारस्याच्या अभिव्यक्तीद्वारे विहित निकष पूर्ण करणा-या पात्र व्यक्ती/संस्थांची निवड करून त्यांच्याकडून निहित परिसरात अपेक्षित क्षमतेची गोदामे उपलब्ध करून घेण्यासाठी प्रतिमहा/प्रति क्विंटल या स्पर्धात्मक देकाराच्या माध्यमातून (Request for Proposal) भाडे निश्चित करण्यासाठी देकार मागवून व्यक्ती/संस्थेची अंतिम निवड करावी. ज्याठिकाणी स्वारस्याची अभिव्यक्तीद्वारे प्रस्ताव प्राप्त होणार नाहीत त्याठिकाणी जाहीर निविदेद्वारे (Open Tender) प्रस्ताव मागविण्याची मुभा राहिल.

६. सार्वजनिक खाजगी सहभागातून गोदामे भाडेतत्वावर उपलब्ध करून घेण्यासाठी बाजारभावाप्रमाणे संपूर्ण वर्षासाठी गोदाम भाडे द्यावे लागणार असल्याने अन्न व नागरी पुरवठा, ग्राहक संरक्षण विभागाकडून महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळास गोदामाचे बाजारभाव व अन्न महामंडळाचे दर यामधील एकूण फरकाची रक्कम दरवर्षी उपलब्ध करून देण्यात यावी. त्याशिवाय खाजगी गोदामाच्या भाड्यापोटी दरवर्षी नियतवाढसुद्धा अनुज्ञेय राहिल. त्यानुसार अन्न व नागरी पुरवठा, ग्राहक संरक्षण विभागाकडून दरवर्षी दरवाढीपोटी अतिरिक्त तरतूद महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळास उपलब्ध करून देण्यात यावी.

७. स्वारस्याची अभिव्यक्ती (Expression of Interest), स्पर्धात्मक देकार (Request for Proposal) किंवा जाहीर निविदेद्वारे (Open Tender) प्रस्ताव मागविण्याची प्रक्रिया विहित कार्यपद्धती अवलंबून व पारदर्शक पद्धतीने पूर्ण करण्याची जबाबदारी व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ मर्यादित, नाशिक यांची राहिल. सदर अंमलबजावणीचा अहवाल वेळोवेळी शासनास सादर करण्यात यावा.

८. सदर शासन निर्णय अन्न व नागरी पुरवठा, ग्राहक संरक्षण विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.का-१/२०९, दि.०८/०६/२०१६ व का-२/३४०, दि.०८/०६/२०१६ तसेच वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.विवि/शिकाना/२२७, दि.०९/१२/२०१६ नुसार प्राप्त सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०१७०३१८१७३५३०८२२४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ल. गो. ढोके)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव
- ३) मा.मंत्री, आदिवासी विकास यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा.राज्यमंत्री, आदिवासी विकास यांचे खाजगी सचिव

- ५) सर्व मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ६) सर्व मा.संसद सदस्य
- ७) सर्व मा. विधानमंडळ सदस्य
- ८) मा.मुख्य सचिव,महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय,मुंबई-३२
- ९) सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालयीन विभाग
- १०) प्रधान सचिव, अन्न व नागरी पुरवठा, ग्राहक संरक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ११) सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२) आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक
- १३) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ मर्यादित, नाशिक
- १४) जिल्हाधिकारी, गडचिरोली, गोंदिया, नागपूर, ठाणे व पालघर
- १५) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, गडचिरोली, गोंदिया, नागपूर, ठाणे व पालघर
- १६) अपर आदिवासी विकास आयुक्त, ठाणे, नाशिक, नागपूर व अमरावती
- १७) सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प
- १८) सर्व महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ
- १९) सर्व प्रादेशिक व्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ
- २०) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर
- २१) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर
- २२) वित्त विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- २३) सर्व कार्यासने, आदिवासी विकास विभाग,मंत्रालय
- २४) निवडनस्ती, कार्यासन-३, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

* * * * *